

4 518.1
3-27

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

ЗАНЕВСЬКА ЛЮДМИЛА ГЕОРГІЇВНА

Масенко

УДК: 796.035

**ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
У РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

24.00.02 – фізична культура, фізичне виховання різних груп населення

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук
з фізичного виховання і спорту

Харків-2007

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано на кафедрі рекреації та оздоровчої фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту.

Науковий керівник кандидат педагогічних наук, професор
ЖДАНОВА Ольга Миколаївна,
Львівський державний університет фізичної культури,
завідувач кафедри рекреації та оздоровчої фізичної
культури.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор,
член-кореспондент АПН України
ВІЛЬЧКОВСЬКИЙ Едуард Станіславович,
Свентокржиська академія в Кельцах (філія у Пьоткові
Трибунальському, Польща), професор кафедри
педагогіки здоров'я, фізичного та оборонного виховання;

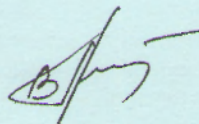
кандидат медичних наук, доцент
БУЛАШЕВ Олександр Якович,
Харківська державна академія фізичної культури,
професор кафедри зимових видів спорту і туризму.

Захист відбудеться 27 вересня 2007 року о 13 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради К 64.862.01 Харківської державної академії фізичної культури (61022, м. Харків-22, вул. Клочківська, 99).

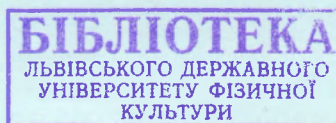
З дисертацією можна ознайомитися в бібліотеці Харківської державної академії фізичної культури (61022, м. Харків-22, вул. Клочківська, 99).

Автореферат розісланий «21» серпня 2007 р.

Вчений секретар спеціалізованої
вченої ради кандидат педагогічних
наук, доцент

В.О. Градусов

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність. Різні форми активної рекреації набувають все більшої популярності (S.N. Vgair, A.L. Dunn, B.H. Marcus, 2001; Є. Рут, 1998-2005). Це природна відповідь на потреби сучасного постіндустріального суспільства, для якого характерною рисою стає гіподинамія людини, погіршення екологічних умов життя. Тому активна рекреація та спортивно-оздоровчий туризм займають чим далі поважніше місце у фізичній культурі (А.Я. Булашев, 2003; В.Д. Дігтяр, 2003). Значна частина фахівців фізичного виховання спеціалізується з активної рекреації та спортивно-оздоровчого туризму. Важливим резервом вдосконалення їхніх фахових вмінь є застосування сучасних інформаційних технологій, що стало характерним для різних сторін діяльності фахівця фізичного виховання (В.С. Ашанін, 2004; С.С. Ермаков, 2006; Е.С. Вільчковський, 2005). Одним з основних напрямків політики у галузі фізкультурної освіти є організація та розвиток системи наукового забезпечення галузі, підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів, застосування інформаційних технологій (Концепція Державної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2007–2011 роки).

Таким чином, виникає **проблема** вдосконалення науково-методичних засад підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання до використання інформаційних технологій у професійній діяльності на рівні вимог сучасного суспільства. До цієї проблеми у своїх наукових працях звертались В.О. Матюхін, І.В. Огірко (2003), А.І. Сеселкин (2002), С.В. Кибальников (2002), О. Скалій (2004), В. Шандригось (2004), Ch. Igel, R. Dangs (2001), R. Kolud (2004).

Проблеми рекреаційно-туристської освіти у ВНЗ фізичної культури і спорту досліджують О.М. Жданова (1998, 2001, 2003), Т. Блистів (2003), В.Д. Чепик, Н.Т. Пироженко, В.Д. Зорина (2000), В.В. Кузин, С.А. Гониянці, А.И. Исмаилов, В.Г. Щербаков (2003), М.В. Данилевич, Л.Я. Чеховська, І.Б. Грибовська, А.О. Кухтій (2003), I. Kiebasiewicz-Drozdowska, W. Siwinski (1999), В.Н. Вукулов, Н.А. Огиенко (2004).

До питань розробки та створення науково-методичних засад застосування інформаційних технологій у туристичній галузі звертались Н.И. Плотникова (2000), М.М. Скопень (2003), В.К. Федорченко (2003), А.М. Шутко (2000), В.Г. Гуляев (1998), В.С. Кальней (2000), Д.В. Смирнов (2002), A. Grzywak (2004).

Все це створює потужне підґрунтя до розв'язання зазначеної проблеми. Однак залишається без належної уваги дослідників важливий аспект вказаної проблеми, а саме актуальна потреба створення науково-методичних засад для застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності фахівців фізичного виховання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Проведене дисертаційне дослідження є складовою частиною роботи кафедри рекреації та оздоровчої фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури (ЛДУФК). Роботу виконано в рамках теми 2.1.12 – Обґрунтування змісту спеціалізації “Активний туризм” Зведеного

491

плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури та спорту на 2001-2005 роки (номер державної реєстрації 0102U002644).

Внесок автора у виконання теми 2.1.12 полягав в аналізі та оцінці інформаційних ресурсів активного туризму в Україні, аналізі налаштованості майбутніх фахівців фізичного виховання до використання комп'ютерної техніки та сучасних інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності, розробці методичних матеріалів для фахівців фізичного виховання спеціалізації „Спортивно-оздоровчий туризм” (СОТ) і „Рекреаційно-оздоровча діяльність” (РОД).

Об'єкт дослідження – рекреаційно-туристська діяльність фахівців фізичного виховання.

Предмет дослідження – теоретико-методичні основи використання інформаційних технологій у рекреаційно-оздоровчій діяльності і спортивно-оздоровчому туризмі.

Мета дослідження – створення науково-методичних засад застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності фахівців фізичного виховання.

Мета дослідження обумовила такі **завдання**:

- вивчити стан проблеми застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності фахівців фізичного виховання;
- окреслити потреби практики активної рекреації та спортивно-оздоровчого туризму у застосуванні інформаційних комп'ютерних технологій;
- дослідити налаштованість фахівців фізичного виховання до використання інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності;
- розробити шляхи застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності фахівців фізичного виховання, які спеціалізуються під час навчання з рекреаційно-оздоровчої діяльності та спортивно-оздоровчого туризму.

Завдання дисертаційного дослідження обумовили вибір **методів** дослідження:

- теоретичний аналіз науково-методичної літератури;
- Інтернет-пошук інформації;
- контент-аналіз;
- опитування;
- експертна оцінка;
- математична статистика.

Базою дослідження були рекреаційно-туристська діяльність туристичних підприємств, процес підготовки фахівців фізичного виховання до використання інформаційних технологій у ВНЗ фізичної культури і спорту.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у тому, що:

- вперше сформульовано наукове завдання на створення науково-методичних засад для застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності фахівців фізичного виховання та окреслено шляхи до його виконання;

- вперше на рівні наукового дослідження визначено потреби практики активної рекреації та спортивно-оздоровчого туризму стосовно необхідності застосування інформаційних комп'ютерних технологій, що підтверджує загальну тенденцію розвитку галузі фізичної культури і спорту;
- зафіксовано та кількісно описано налаштованість майбутніх фахівців фізичного виховання до використання інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності, що підтверджено виявленою статистично істотною ($\alpha = 0,001$) залежністю між наміром працювати за обраним фахом і розумінням потреби його інформатизації;
- розроблено інформаційну модель туристського походу з використанням широко доступних офісних та Інтернет технологій, на основі якої сформовано навчальні модулі для фахівців фізичного виховання стосовно застосування сучасних інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що створено навчально-методичне забезпечення для підготовки фахівців фізичного виховання до застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності. Розроблено методичні рекомендації щодо використання інформаційної моделі туристського походу.

Основні положення дисертації покладено в основу методичного посібника для фахівців фізичного виховання "Застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності". Результати дослідження рекомендовано для використання у підготовці майбутніх фахівців фізичного виховання, які спеціалізуються із СОТ і РОД, а також у системі перепідготовки фізкультурних кадрів.

Навчальний матеріал з викладенням науково-методичних засад застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності майбутніх фахівців фізичного виховання **впроваджено** у навчальний процес спеціалізації РОД на факультеті фізичної реабілітації, оздоровчої фізичної культури і туризму ЛДУФК (акт впровадження № 2.1.12-5/06-РОД від 20 грудня 2006 року). Інформаційну модель з презентацією анімаційної розробки туристського походу впроваджено у навчальний процес спеціалізації СОТ (акт впровадження № 2.1.12-6/06-СОТ від 22 грудня 2006 року). Лекційний матеріал стосовно інформаційних ресурсів водного туризму впроваджено до навчальної дисципліни „Інформаційні технології в туризмі” для студентів третього курсу спеціальності „Туризм” (акт впровадження № 2.1.12-8/06-Т від 25 грудня 2006 року). Науково-методичні засади застосування інформаційних технологій при розробці об'єктів активної рекреації та спортивно-оздоровчого туризму у гірській місцевості впроваджено в практику науково-дослідницьких та дослідно-проектних робіт науково-аналітичного центру рекреації та туризму „Наші гори”, м. Львів (акт впровадження № 42.06 від 1 грудня 2006 року).

Достовірність та обґрунтованість положень і результатів, отриманих в дисертації, забезпечується адекватною методологічною основою дослідження, відповідністю й коректністю методів дослідження його об'єкту й предмету,

меті та завданням, кількісним та якісним аналізом достатнього обсягу теоретичного та емпіричного матеріалу, впровадженням результатів дисертаційного дослідження у процес підготовки фахівців фізичного виховання спеціалізацій СОТ і РОД у ВНЗ фізкультурного профілю та у рекреаційно-туристську практику.

Апробація результатів дисертації. Основні положення дисертації доповідалися та обговорювалися на II міжнародному конгресі “Інформатизація рекреаційної та туристичної діяльності: перспективи культурного та економічного розвитку” (Трускавець, 2003), на IV і V Всеукраїнських науково-практичних конференціях “Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення” (Львів, 2004, 2006), на IV Міжнародній науковій конференції “Стимуляція здоров’я: фактори, механізми, та оздоровчі стратегії” (Радом, Польща, 2003), на V Міжнародній науковій конференції “Вода як середовище здоров’я та реабілітації” (Радом, Польща, 2004), на Міжнародній науково-методичній конференції “Фізичне виховання, спорт і культура у сучасному суспільстві” (Луцьк, 2005), на Міжнародній електронній науковій конференції “Фізичне виховання та спорт у вищих навчальних закладах: інтеграція до європейського освітнього простору” (Харків, 2005), на III Міжнародній конференції “Реалізація здорового способу життя – сучасні підходи” (Дрогобич, 2005), на Міжнародній науково-практичній конференції “Основні напрямки розвитку фізичної культури, спорту та фізичної реабілітації в Україні” (Дніпропетровськ, 2005), на VIII-X Всеукраїнських наукових конференціях “Молода спортивна наука України” (Львів, 2004-2006), на IV Міжнародній науково-практичній конференції “Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні” (Рівне, 2005), на IV Міжнародній науково-практичній конференції „Фізична культура, спорт та здоров’я нації” (Вінниця, 2006), на VIII Міжнародній науково-практичній конференції „Фізична культура, спорт та здоров’я” (Харків, 2006), на III Всеукраїнській науковій конференції “Моделювання складних систем у сфері спорту, фізичного виховання, фізичної реабілітації та туризму” (Львів, 2007).

Особистий внесок автора. Автором проведено комплексне дослідження стану потреб практики активної рекреації та спортивно-оздоровчого туризму у використанні інформаційних комп’ютерних технологій, визначено стан інформаційного та кадрового забезпечення рекреаційно-туристської діяльності, визначено налаштованість фахівців фізичного виховання до використання інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності, розроблено інформаційну модель туристського походу, доведено ефективність інформаційного забезпечення рекреаційно-туристської діяльності засобами розробленої моделі. Створено науково-методичні засади впровадження інформаційних комп’ютерних технологій у процес підготовки фахівців фізичного виховання спеціалізацій СОТ і РОД у ВНЗ фізичного виховання і спорту.

Публікації. Результати дисертаційного дослідження опубліковані у 22 наукових працях, в тому числі у фахових виданнях, визнаних ВАК України – 12; 19 праць виконано одноосібно. В роботах, виконаних у співавторстві,

дисертантом самостійно проведено огляд інформаційних технологій, що використовуються в туризмі, розроблено робочу програму навчальної дисципліни, рекомендації щодо впровадження курсу у навчальний процес [9]; здійснено пошук Інтернет ресурсів водного туризму, проведено аналіз інформаційного забезпечення, окреслено перспективи розвитку водного туризму [21]; поставлено мету, визначено завдання дослідження, проведено огляд наукової літератури, сформульовано висновки й рекомендації щодо розвитку спортивно-оздоровчого туризму у Карпатському регіоні [22].

Структура та обсяг роботи. Дисертаційна робота складається зі вступу, п'яти розділів, висновків, практичних рекомендацій, бібліографії, додатків. Роботу викладено на 233 сторінках, ілюстровано 18 таблицями, 18 рисунками, 15 додатками. В дисертації використано 293 літературні джерела, з яких 26 на англійській та польській мовах.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У вступі обґрунтовано актуальність теми, визначено мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, розкрито наукову новизну та практичне значення одержаних результатів, наведено відомості про апробацію роботи.

У першому розділі розглянуто стан проблеми використання інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності фахівців фізичного виховання [1, 11, 19]. Проаналізовано дослідження, які стосуються використання інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності, а саме: програмне та апаратне забезпечення існуючих операційних та офісних систем; використання систем резервування та бронювання засобами Інтернету; інформаційне забезпечення сфери гостинності та управлінської діяльності у сфері туризму з використанням інформаційних технологій; картографічно-інформаційне забезпечення рекреаційно-туристської діяльності. Встановлено, що бракує відповідних розробок для підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання, які спеціалізуються із СОТ та РОД. Тим не менш, можна констатувати, що формалізовано значну частину навчального матеріалу для фахівців фізичного виховання. З використанням інформаційних технологій розроблені та впроваджені в учбовий процес навчальні системи з фізіології, математичної статистики, спортивної метрології, біомеханіки, санного спорту, східних единоборств та інших спортивно-педагогічних дисциплін. Це створює потужне підґрунтя для розробки науково-методичних засад підготовки відповідних фахівців до використання інформаційних технологій у рекреаційно-туристській сфері. Отже, стає можливим вирішення проблеми застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності фахівців фізичного виховання.

Аналіз структури та змісту інформаційного забезпечення системи підготовки фахівців фізичного виховання до рекреаційно-туристської діяльності у ВНЗ фізкультурного профілю показав можливості очно-дистанційного навчання з використанням технологій Інтернету. Розроблено систему додаткової туристичної освіти, структуру та зміст професійної

туристичної освіти, багаторівневу систему додаткової туристичної освіти, систему дистанційної освіти для навчання фахівців із залученням новітніх інформаційних технологій, створено систему неперервної освіти фахівців туристичної справи.

Аналіз стану підготовки фахівців фізичного виховання до використання інформаційних технологій у рекреаційно-туристської діяльності в Росії, Білорусі, Польщі показав, що для України особливо важливим є досвід Польщі. Напрямки підготовки “Туристика” та “Рекреація” активно розвиваються у всіх польських ВНЗ фізкультурно-туристичного профілю, а підготовка до використання інформаційних технологій посідає в них поважне місце. Навчальні заклади, які готують фахівців спортивно-оздоровчого туризму зазвичай об’єднуються у потужні інформаційні спільноти, що дозволяє продуктивно й ефективно використовувати інфраструктуру, науковий потенціал, науково-методичні напрацювання кожного окремого навчального закладу, готувати фахівців різного кваліфікаційного рівня від техніків і бакалаврів до магістрів, застосовуючи багаторівневу систему освіти й перепідготовки кадрів.

Виявлено проблеми інформаційного забезпечення рекреаційно-туристської діяльності фахівців фізичного виховання, а саме: потреби практики активної рекреації та спортивно-оздоровчого туризму у застосуванні інформаційних комп’ютерних технологій; формування інформаційної культури майбутніх фахівців фізичного виховання: налаштованості фахівців фізичного виховання до використання інформаційних технологій; можливих шляхів застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності.

У другому розділі описано методи та організацію дисертаційного дослідження [3, 4, 20]. Теоретичний аналіз науково-методичної літератури використано для вивчення стану проблеми застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності фахівців фізичного виховання. Інтернет-пошук інформації використано для аналізу ресурсів Інтернету спортивно-рекреаційного спрямування та нормативних документів. Проводилося опитування у формі інтерв’ювання – туристів і працівників туристичних підприємств; у формі анкетування – керівників підприємств, студентів, експертів. За допомогою контент-аналізу проведено кількісну оцінку складових інформації, опрацьовано результати опитування. Експертна оцінка застосовувалася для розробки навчального матеріалу. Математичну статистику використано для обробки кількісних результатів емпіричних досліджень з використанням показників варіаційної статистики, приведених альтернативних показників, кореляційного й дисперсійного аналізу, математичної теорії тестів і кваліметрії. Статистична обробка результатів виконана з використанням пакетів комп’ютерних програм Excel і Statistica.

Дослідження виконувалося у чотири етапи. На першому етапі (2001-2002 роки) було проведено теоретичний аналіз науково-методичної літератури у наукових бібліотеках Львова, Києва та інших міст. Проведено Інтернет пошук інформаційних ресурсів активної рекреації та спортивно-оздоровчого туризму України та інших країн Центрально-Східної Європи. Розроблено методологію

дослідження (визначено об'єкт і предмет дослідження, його мету й завдання). Проводилося вивчення, уточнення, доповнення комплексу методів дослідження.

Другий етап (2003-2004 роки) було присвячено дослідженню практики рекреаційно-туристської діяльності туристичних підприємств м. Львова (проведено опитування працівників 65 підприємств). Проведено опитування 32 груп туристів загальною кількістю 212 осіб з метою вивчення інформаційного забезпечення походу вихідного дня. Аналізувалися ресурси Інтернету. Досліджувалася налаштованість майбутніх фахівців фізичного виховання до використання інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності. Опитано студентів спеціалізації СОТ (26) і РОД (22), спеціальності "Туризм" (31) у ЛДІФК та 90 студентів ЛНУ ім. Франка, які займалися рекреаційно-туристською діяльністю. Оброблялися результати опитування керівників та студентів. Аналізувалися інформаційні ресурси активної рекреації та спортивно-оздоровчого туризму.

На третьому етапі (2005 рік) досліджено потребу фахівців фізичного виховання до використання офісних та Інтернет-технологій у рекреаційно-туристській діяльності з велосипедного, водного, кінного та гірського видів туризму. Розроблялися науково-методичні засади формування навчального матеріалу, визначалася його структура та зміст стосовно інформаційного забезпечення туристського походу. Проводилася експертна оцінка цього навчального матеріалу групою шести провідних фахівців фізкультурної освіти. Розроблено інформаційну модель туристського походу й методичні рекомендації для фахівців фізичного виховання щодо застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності.

На четвертому етапі (2006 рік) проводилося оформлення роботи, впровадження результатів дослідження у практику, підготовка до попереднього розгляду дисертаційної роботи.

У **третьому розділі** наведено результати досліджень застосування сучасних інформаційних технологій в рекреаційно-туристській діяльності [5-8, 10, 12, 16, 20-22]. Для з'ясування вимог до інформаційного, технічного, апаратного і програмного забезпечення активної рекреації та спортивно-оздоровчого туризму було проведено дослідження 65 рекреаційно-туристичних підприємств м. Львова. Проводилося опитування у формі анкетування керівників цих підприємств. Проаналізовано рівень використання системного, прикладного та спеціального програмного забезпечення, застосування офісних технологій та Інтернету у рекреаційно-туристській діяльності.

Для вивчення стану інформаційного забезпечення походу вихідного дня проведено опитування у формі інтерв'ювання туристів в рекреаційній зоні Кам'янецького водоспаду (Сколівський район Львівської області). Було опитано 32 групи туристів загальною чисельністю 212 осіб, серед них п'ять груп школярів 7-10 класів загальною чисельністю 72 особи. З п'яти груп чотири супроводжували вчителі фізкультури, які мали вищу фізкультурну освіту з туристичною спеціалізацією, одну групу супроводжувала вчителька географії. Групу туристів кількістю 26 осіб супроводжували два екскурсоводи з вищою

економічною туристичною освітою. Групу велосипедистів супроводжував спеціаліст з фізкультурною освітою, 106 туристів подорожували без кваліфікованого супроводу. За результатами опитування виявлено, що інформаційне забезпечення спортивно-оздоровчого туризму та активної рекреації засобами технологій Інтернету туристами використовується недостатньо.

Серед послуг туристичних фірм активний відпочинок посідає одне з чільних місць: майже всі фірми пропонують подорожі загалом за десятьма видами спортивно-оздоровчого туризму (рис. 1).

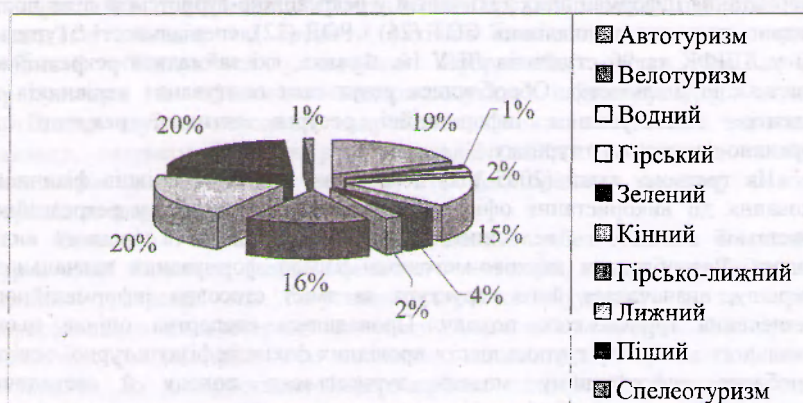

Рис. 1. Питома частка послуг, що надають тур-фірми, за видами спортивно-оздоровчого туризму

Аналіз інформаційного забезпечення спортивно-оздоровчого туризму та рекреаційно-туристської діяльності показав, що Інтернет це – потужне джерело інформаційного забезпечення підготовки фахівців фізичного виховання до рекреаційно-туристської діяльності. Важливим елементом професійних знань та вмій фахівця фізичного виховання, який займатиметься рекреаційно-туристською діяльністю, має стати спроможність проводити Інтернет-пошук й контент-аналіз інформаційних ресурсів з відповідного виду туризму для планування та створення віртуальних маршрутів. В рамках спеціалізацій СОТ і РОД майбутнім фахівцям фізичного виховання слід засвоїти знання та практичні навички пошуку, обробки та створення Інтернет ресурсів пішого, водного, кінного, гірського та інших видів туризму. Розмаїття видів туризму спортивно-оздоровчого та рекреаційного спрямування потребує створення спеціальних науково-методичних засад професійної підготовки фахівців в царині інформаційного забезпечення із врахуванням специфічних особливостей кожного з цих видів туризму.

Однією з умов створення та впровадження науково-методичних засад підготовки відповідних спеціалістів є врахування суб'єктивної оцінки студентами своїх потреб та наявних знань і вмій у використанні комп'ютерної

техніки та сучасних інформаційних технологій. З цією метою було проведено опитування студентів ЛДІФК спеціалізацій СOT і РОД (табл. 1).

Таблиця 1

Зведені результати опитування студентів спеціальності “Фізичне виховання” спеціалізацій СOT і РОД

№ з/п	Запитання анкети	Так	Ні	Важко відповісти
1.	Володіння комп'ютером та сучасними інформаційними технологіями знадобиться Вам у майбутній професійній діяльності?	39	2	7
2.	Знання з інформатики й володіння комп'ютером та сучасними інформаційними технологіями є характерною ознакою сучасної молоді людини?	37	4	7
3.	Чи вдалося Вам достатньою мірою оволодіти навичками роботи з комп'ютером?	9	39	
4.	Чи вважаєте Ви, що володіння комп'ютером та сучасними інформаційними технологіями знадобиться Вам у майбутній професійній діяльності в якості працівника туристської сфери?	27	17	14
5.	Чи потрібно Вам вивчати інформаційні технології стосовно до своєї спеціалізації?	36	2	10
6.	Чи знайомі Ви з інформаційно-довідковими системами у сфері туризму?	3	45	
7.	Чи знайомі Вам автоматизовані системи сфери туризму й гостинності?	18	30	
8.	Чи знайомі Вам приклади використання інформаційних технологій у туристичній галузі?	21	27	
9.	Чи знайомі Вам приклади використання інформаційних технологій у спортивно-оздоровчому туризмі та рекреаційно-оздоровчій діяльності?	29	19	
10.	Ви вважаєте себе готовим до професійного використання комп'ютера та інформаційних технологій в туристській роботі як працівника фізичного виховання?	11	13	24
11.	Ви маєте бажання після закінчення навчання працювати в спортивно-оздоровчому туризмі та рекреаційно-оздоровчій діяльності?	27	4	9 ^{*)}

^{*)} На одинадцяте запитання в анкеті було 5 варіантів відповідей, 4 респонденти відповіли: “Скоріше так, а ніж ні”, а 4: – “Скоріше ні, а ніж так”.

Опитування було проведене у формі анонімного анкетування, для аналізу результатів якого використано статистики приведених альтернативних показників, обчислених за елімінації невизначених відповідей (“Важко відповісти”) й з частковим урахуванням нечітких відповідей (“Скоріше так, а ніж ні” або “Скоріше ні, а ніж так”):

$$p = \frac{r}{n} 100\% \text{ – відносна частота позитивних відповідей;}$$

$$m = \sqrt{\frac{p(100-p)}{n}} (\%) \text{ – стандартна похибка відносної частоти,}$$

де r – приведена кількість позитивних відповідей на запитання, яка визначалася сумою відповідей “Так” і половиною кількості відповідей “Скоріше так, а ніж ні”. n – приведений обсяг відповідей на запитання, який визначався сумою приведеної кількості позитивних та негативних (s) відповідей (табл. 2).

Таблиця 2

Результати статистичного опрацювання проведеного анкетування

№ запитання	r	s	n	$p, \%$	$m, \%$
1	39	2	41	95,1	3,4
2	37	4	41	90,2	4,6
3	9	39	48	18,8	5,6
4	27	17	44	61,4	7,3
5	36	2	38	94,7	3,6
6	3	45	48	6,3	3,5
7	18	30	48	37,5	7,0
8	21	27	48	43,8	7,2
9	29	19	48	60,4	7,1
10	11	13	24	45,8	10,2
11	29	6	35	82,9	6,4

За даними самооцінки студентів спостерігається суттєва різниця між розумінням необхідності, бажанням оволодіти комп'ютерною технікою, сучасними інформаційними технологіями стосовно своєї майбутньої професійної діяльності у спортивно-оздоровчому туризмі, рекреаційній і туристській діяльності, з одного боку, та відповідними теоретичними знаннями й практичними вміннями, з другого боку. Більше половини студентів вважають себе недостатньо підготованими до використання інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності, що ставить перед ВНЗ фізкультурного профілю відповідні завдання щодо вдосконалення такої підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання.

При розробці науково-методичних засад навчання майбутніх фахівців фізичного виховання спеціалізацій СОР та РОД особливу увагу слід звернути на оволодіння комп'ютером з набуттям практичних знань та вмінь його

використання у майбутній професійній діяльності, використання інформаційних технологій у СОР і РОД та на вміння використовувати Інтернет. Відповідні результати кореляційного аналізу дають підстави вважати, що знання інформаційних технологій у туристичній діяльності тісно пов'язані з вмінням їх використання у сфері активної рекреації та спортивно-оздоровчого туризму, що підтверджується високою вірогідністю статистичного взаємозв'язку ($\alpha = 0,001$). Свою професійну діяльність у сфері активної рекреації та спортивно-оздоровчого туризму респонденти не уявляють без використання інформаційних технологій ($\alpha = 0,01$). Бажання працювати у сфері активної рекреації та спортивно-оздоровчого туризму респонденти напруму пов'язують зі знанням інформаційних технологій ($\alpha = 0,001$).

У четвертому розділі викладено науково-методичні засади застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності [1-4, 9, 13-15, 17, 18]. Представлено результати експертного оцінювання структури та змісту навчального матеріалу з інформаційного забезпечення туристського походу. Експертам було запропоновано оцінити три тематичні модулі навчального матеріалу з підготовки фахівців фізичного виховання до використання комп'ютерної техніки та сучасних інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності. Послідовність викладення навчального матеріалу за темою визначалася середнім рангом оцінок експертів по питаннях. Надійність, у сенсі узгодженості, таких оцінок була виявлена шляхом статистичного опрацювання, результати якого по всіх трьох тематичних модулях зведено у табл. 3.

Таблиця 3

Результати статистичного опрацювання відповідей експертів стосовно порядку викладення навчального матеріалу

Номер навчального модуля	Кількість тем у модулі	Хі-квадрат критерій	Рівень істотності	Коефіцієнт конкордації	Коефіцієнт кореляції
1	5	19,3	0,007	0,806	0,767
2	4	14,6	0,002	0,811	0,773
3	3	10,3	0,006	0,861	0,833

На підставі отриманих результатів можна прийняти таку послідовність викладення навчального матеріалу й відсоток годин за тематичними модулями. Перший модуль "Пошук інформації для розробки маршруту туристського походу": 1) "Пошук Інтернет ресурсів з інформацією про походи, які проводилися раніше в районі планованого маршруту" – 22 %; 2) "Пошук інформації про природні, культурно-етнічні, релігійні та інші місця походу" – 24 %; 3) "Пошук інформації про дороги, стежки, місця для нічлігів, привалів, днівок, складні ділянки походу" – 18 %; 4) "Пошук інформації про населені пункти, транспорт, зв'язок, медичні заклади, способи евакуації з походу" – 17 %; 5) "Пошук та відбір інформації природничого характеру (рослинний і тваринний світ, ландшапти)" – 19 %.

Другий модуль “Інформаційні ресурси регіону, в якому планується похід”: 1) “Пошук та відбір інформації щодо загальної характеристики місцевості” – 28 %; 2) “Інтернет-прогноз погоди на похід” – 27 %; 3) “Пошук та аналіз інформації про екологічну ситуацію (зокрема, радіаційну) на маршруті походу” – 22 %; 4) “Використання електронних карт при плануванні і проведенні походу” – 23 %.

Третій модуль “Методика використання комп’ютерних програм для визначення енерговитрат учасників походу та калькуляції продуктів”: 1) “Засвоєння методики використання комп’ютерної програми для визначення енерговитрат учасників походу” – 32 %; 2) “Засвоєння методики використання комп’ютерної програми для визначення калорійності продуктів на похід” – 37 %; 3) “Засвоєння методики використання комп’ютерної програми обчислення вартості продуктів для походу” – 31 %.

На підставі проведених досліджень та експертної оцінки структури та змісту навчального матеріалу нами зроблено спробу створити науково-методичне забезпечення розробки інформаційної моделі туристського походу, яка передбачає послідовне та логічне використання всього спектру інформаційних технологій. Розробка складається з трьох навчальних модулів, а саме: пошук інформації для планування маршруту туристського походу; інформаційні ресурси регіону, у якому планується похід; методика використання комп’ютерних програм для розробки туристського походу.

Розробка передбачає використання комп’ютерних інформаційних технологій на базі Microsoft Office, а саме: текстового редактора Word, табличного процесора Excel, СУБД Access, програми для створення Web-сторінок FrontPage-2000, пакета підготовки мультимедійних презентацій PowerPoint. У розробці широко застосовуються технології Інтернету. Інформаційну модель туристського походу впроваджено у навчальний процес у вигляді методичного посібника для фахівців фізичного виховання „Застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності”.

Туристський похід є об’єктом для імітаційного моделювання. Інформаційна модель туристського походу розробляється самими студентами під керівництвом викладача. Розробка передбачає самостійну творчу роботу студента з інформаційними ресурсами Інтернету та офісними технологіями (рис. 2). Нова інформація створюється самим студентом і є результатом його самостійної творчості. Викладач окреслює лише напрямки дослідження, наприклад, створити інформаційну модель водного туристського походу по річці Ворсклі. Технологічна послідовність дій для виконання цього завдання є такою:

- ввести первинні дані для розробки інформаційної моделі походу (річка Ворскла, склад групи 12 осіб, тривалість походу 14 днів);
- провести пошук інформації в Інтернеті з туристичної водної тематики за допомогою пошукових систем (наприклад, Google, Meta, Апорт);

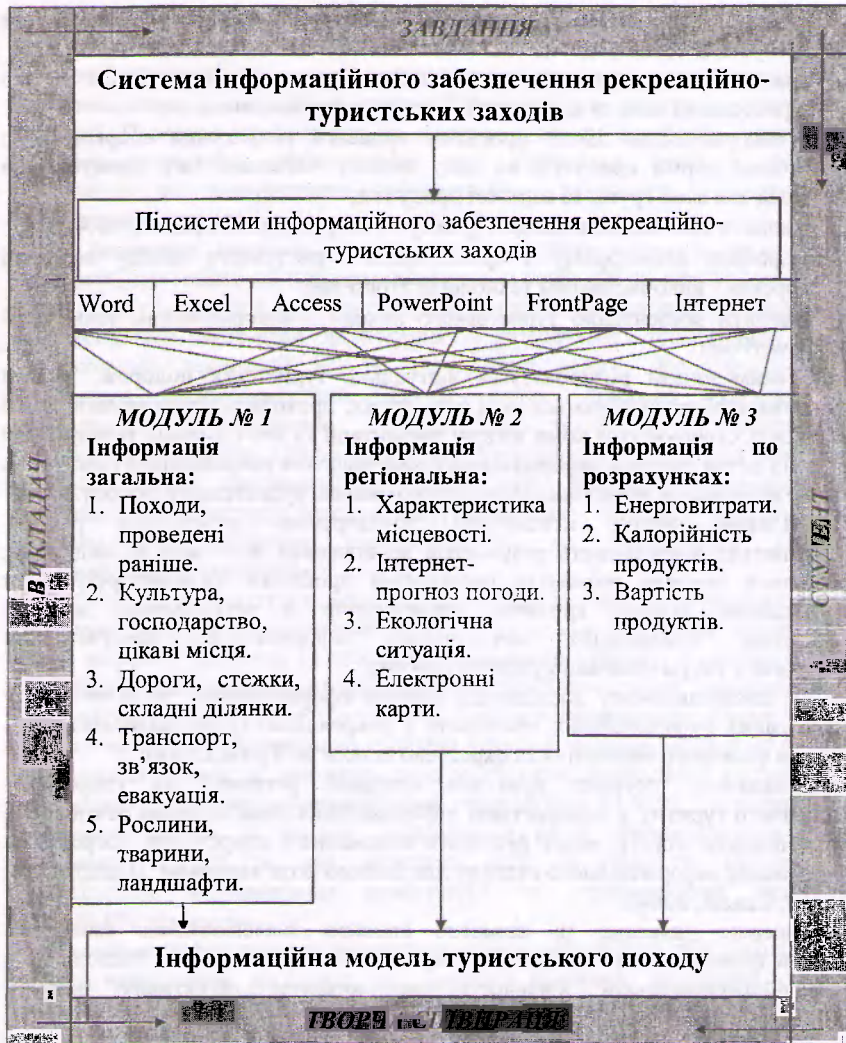

Рис. 2. Структурна схема процесу побудови імітаційної моделі інформаційного забезпечення рекреаційно-туристських заходів

- провести відбір інформації на сайтах wikipedia.org, waterpilgrim.narod.ru, roezdnik.kiev.ua, uktop.com.ua за наступною тематикою: “Походи, що проведені раніше”, “Культура, господарство, цікаві місця”, “Дороги, стежки, складні ділянки”, “Транспорт, зв'язок, евакуація”, “Рослини, тварини, ландшафти”, “Характеристика місцевості”, “Інтернет-прогноз

погоди”, “Екологічна ситуація”, “Електронні карти місцевості, де планується похід”;

- створити текстовий документ Word з описом інформаційної моделі туристського походу за тематикою трьох означених модулів;
- з використанням Excel програми провести розрахунки енергоємності добової норми продуктів на одну людину, загальної ваги продуктів на похід для всієї групи та вартості продуктів;
- створити бази даних водного туризму з використанням технологій Access;
- розробити веб-сторінку з презентацією туристського походу по річці Ворскла з використанням технологій FrontPage;
- створити презентацію туристського походу з використанням технологій PowerPoint.

Таким чином розробляється віртуальна туристська подорож, в ході створення якої накопичуються нові бази даних, проводяться розрахунки різної складності, створюються комп'ютерні презентації та веб-сторінки. В результаті створено остов системи інформаційного забезпечення рекреаційно-туристських заходів на прикладі розробки інформаційної моделі туристського походу.

П'ятий розділ присвячено обговоренню результатів роботи. Розглядається відповідність результатів дослідження його меті й завданням, оцінюється глибина розкриття поставленої проблеми. Основні результати дисертаційної роботи критично співставлено з результатами відомих досліджень, присвячених застосуванню інформаційних комп'ютерних технологій у галузі фізичної культури і спорту.

У дисертаційному дослідженні вперше сформульовано наукову задачу застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності фахівців фізичного виховання та окреслено шляхи до її розв'язання.

Визначено потреби практики активної рекреації та спортивно-оздоровчого туризму у використанні інформаційних комп'ютерних технологій, чим доповнено спектр задач фізичного виховання і спорту, що потребують застосування інформаційного підходу для їхнього розв'язання (В. Шандригось, 2004; О. Скалій, 2004).

Вперше виявлено та кількісно описано налаштованість майбутніх фахівців фізичного виховання до використання інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності, що визначає об'єктивну потребу відповідного підходу до вдосконалення навчального процесу.

Розширено науково-методичні засади застосування інформаційних технологій (В.Г. Гуляев, 1998; Н.И. Плотникова, 2000; В.В. Кузин, С.А. Гониянц, А.И. Исмаилов, В.Г. Щербаков, 2003) на рекреаційно-туристську діяльності фахівців фізичного виховання в рамках спеціалізацій РОД і СОТ.

Підтверджено загальну потребу прискореної інформатизації галузі фізичної культури і спорту (В.С. Ашанін, 2004; Е.С. Вільчковський, 2005; С.С. Ермаков, 2006) на прикладі наукового аналізу проблеми застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності фахівців фізичного виховання.

ВИСНОВКИ

1. На основі аналізу науково-методичної літератури та ресурсів Інтернету засвідчено відсутність спеціальних напрацювань стосовно використання інформаційних технологій в активній рекреації та спортивно-оздоровчому туризмі. Показано необхідність та окреслено шляхи створення спеціального науково-методичного забезпечення для підготовки фахівців фізичного виховання до використання інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності.
2. В результаті вивчення діяльності туристичних підприємств м. Львова виявлено, що майже всі вони застосовують у своїй роботі офісні комп'ютерні технології та Інтернет, працюють з інформаційно-довідковими системами та міжнародними системами бронювання та резервування туристичних послуг, застосовують технології WWW, електронної пошти, IP-телефонії, дощок оголошень, телеконференцій. Таким чином, створено підґрунтя для практичного впровадження інформаційних технологій у рекреаційно-туристську діяльність. Однак тільки 6% туристичних підприємств займається розробкою та впровадженням подорожей спортивно-оздоровчого та рекреаційного характеру, зокрема тому, що їм бракує фахівців з фізкультурною освітою й відповідною підготовленістю до застосування сучасних інформаційних технологій.
3. На підставі результатів самооцінки майбутніх фахівців фізичного виховання виявлено сильний статистичний взаємозв'язок між бажанням працювати у сфері активної рекреації і спортивно-оздоровчого туризму, з одного боку, та розумінням необхідності оволодіння для цього сучасними інформаційними технологіями, з іншого боку ($\alpha = 0,001$). Знання з інформатики та комп'ютерної техніки вважають характерною ознакою сучасної молоді людини 85,6÷94,9% опитаних студентів; не уявляють своєї майбутньої професійної діяльності без оволодіння сучасними інформаційними технологіями 91,8÷98,5%; упевнені, що відповідні знання та вміння знадобляться їм у рекреаційно-туристській діяльності 54,0÷68,7%, але вважають себе не повністю готовими до професійного використання комп'ютера та інформаційних технологій 35,7÷56,0% студентів.
4. З використанням методу експертних оцінок розроблено три спеціалізовані модулі навчального матеріалу для фахівців фізичного виховання стосовно застосування сучасних інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності. Оскільки рівень істотності Хі-квадрат критерію для експертних оцінок по всіх трьох навчальних модулях виявився в межах 0,02, можна вважати, що експертна група з досить високою роздільною здатністю визначила послідовність викладення та питому частку навчального матеріалу. Значення коефіцієнта конкордації (0,806÷0,861) та коефіцієнта кореляції (0,773÷0,833) вказують на прийнятний рівень узгодженості експертних оцінок.
5. Розроблено інформаційну модель туристського походу з використанням широко доступних офісних інформаційних технологій та Інтернету. Розширено науково-методичні засади застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності на прикладі підготовки фахівців фізичного

виховання в рамках спеціалізацій РОД і СОТ. Відповідний навчальний матеріал представлено методичним посібником для фахівців фізичного виховання і впроваджено у навчальний процес ВНЗ фізкультурного профілю та в рекреаційно-туристську практику.

6. Таким чином, вперше визначено потреби практики активної рекреації та спортивно-оздоровчого туризму у використанні інформаційних комп'ютерних технологій; вперше виявлено та кількісно описано готовність фахівців фізичного виховання до використання інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності; розширено науково-методичні засади застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності при підготовці фахівців фізичного виховання в рамках відповідних спеціалізацій, а також підтверджено загальну потребу прискореної інформатизації галузі фізичної культури і спорту.

7. Проведене дослідження дозволяє окреслити напрямки подальших наукових досліджень, а саме:

- дослідити можливості розширення сфери застосування інформаційних технологій фахівцями інших спеціальностей та спеціалізацій фізичного виховання і спорту;
- окреслити можливості впровадження дистанційної освіти у процес підготовки фахівців фізичного виховання і спорту, які спеціалізуються в активній рекреації та спортивно-оздоровчому туризмі;
- доповнити систему інформаційного забезпечення рекреаційно-туристських заходів новітніми інформаційними технологіями (мультимедійними, GPS і т.п.).

ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Заневська Л.Г. Застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності: Методичний посібник для фахівців фізичного виховання // Спортивна наука України. Науковий вісник Львівського державного університету фізичної культури. – Електронне видання. – Л.: ЛДУФК, 2006. 152 с., іл. <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/SNU/2007-4/Articles/07zlhra.pdf>.
2. Заневська Л. Г. Інформаційні технології у професійній підготовці фахівців спортивно-оздоровчого туризму // Теорія і методика фізичного виховання. – 2004. – № 1(13). – С. 40-43.
3. Заневська Л.Г. Застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності фахівців фізичного виховання // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2006. – № 10. – С. – 177-180.
4. Заневська Л.Г. Знання та вміння з інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності фахівців фізичного виховання // Теорія і методика фізичного виховання. – 2007. – № 3. – С. 41-43.
5. Заневська Л.Г. Інтернет ресурси велосипедного туризму // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання: Зб. наук. пр. / за ред. С.С. Єрмакова. – Х.: ХДАДМ, 2004. – № 12. – С. 7-15.

6. Заневська Л.Г. Інформаційне та кадрове забезпечення оздоровчого туризму та активної рекреації // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2005. – № 2. – С. 90-92. ✓
7. Заневська Л.Г. Спортивно-оздоровчий туризм у польському Інтернеті // Теорія і практика фізичного виховання. – 2004. – № 2. – С. 211-217.
8. Жданова О., Заневська Л. Навчальна дисципліна “Інформаційні технології в туризмі” для вузів фізкультурного профілю // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення: Зб. наук. пр. – Л.: ЛДІФК, 2004. – С. 245-248.
9. Заневская Л.Г. Информационные ресурсы оздоровительного водного туризма // Medycyna sportowa: Zb. pr. nauk. – Radom.: Politechnika Radomska, 2004. – S. 217-221.
10. Заневська Л. Структура та зміст дисципліни “Інформаційні технології в туризмі” // Молода спортивна наука України: Зб. наук. пр. – Л.: НВФ “Українські технології”, 2004. – Вип. 8. – Т. 4. – С. 149-153.
11. Заневська Л. Дистанційне навчання фахівців з активного туризму у ЗВО фізкультурного профілю // Фізичне виховання, спорт і культура у сучасному суспільстві: Зб. наук. пр. – Луцьк.: ВАТ “Волинська обласна друкарня”, 2005. – С. 142-144.
12. Заневська Л.Г. Огляд Інтернет ресурсів кінного туризму України // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2005. – № 2. – С. 50-54. ✓
13. Заневська Л. Інформаційні аспекти підготовки фахівців з гірського туризму // Молода спортивна наука України: Зб. наук. пр. – Л.: НВФ “Українські технології”, 2005. – Вип. 9. – Т.3. – С. 196-201. ✓
14. Заневська Л.Г. Інформаційні технології у підготовці фахівців фізичного виховання до туристської діяльності // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення. Спортивна наука України. Науковий вісник Львівського державного університету фізичної культури. – Електронне видання. – Л.: ЛДУФК, 2006. – С. 184-186. †
15. Заневська Л.Г. Структура та зміст навчального матеріалу з інформаційного забезпечення туристського походу // Фізична культура, спорт та здоров'я нації: Зб. наук. пр. – Вінниця: ТОВ фірма “Планер”, 2006. – С. 334-338.
16. Заневська Л.Г. Інформатизація ринку спортивно-оздоровчих послуг на туристичних фірмах Львова // Олімпійський спорт і спорт для всіх: Тези доповідей. – К.: НУФВСУ, 2005. Р. 8. – С. 568.
17. Заневська Л.Г. Інформаційна модель туристського походу // “Молода спортивна наука України”: Зб. наук. пр. – Л.: НВФ “Українські технології”, 2006. – Вип. 10. – Т. 3. – С. 166-171.
18. Заневська Л.Г. Інформаційні технології в управлінні учбовим процесом у ЗВО фізкультурного профілю // Реалізація здорового способу життя – сучасні підходи: Зб. наук. пр. / за заг. ред. М. Лук'яненка, Ю. Шкрєбтія, Е. Боляха, А. Матвєєва. – Дрогобич.: КОЛО, 2005. – С. 460-463. †
19. Заневська Л.Г. Підготовка фахівців зі спортивно-оздоровчого туризму у ЗВО Центрально-Східної Європи // Фізичне виховання і спорт у вищих

БІБЛІОТЕКА
Львівського державного
університету фізичної
культури

- навчальних закладах: інтеграція в Європейський освітній простір: Зб. наук. пр. / за ред. С.С. Єрмакова. – Х.: ХДАДМ, 2005. – С. 150-152.
20. Заневська Л.Г. Самооцінка готовності майбутніх фахівців спортивно-оздоровчого туризму та рекреації до використання інформаційних технологій // Концепція розвитку фізичного виховання і спорту: Зб. наук. пр. – Рівне: Редакційно-видавничий центр Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука, 2006. Вип. IV. – С. 31-36.
 21. Заневський І.П., Заневська Л.Г. Інформаційне забезпечення розвитку водного туризму // Інформатизація рекреаційної та туристичної діяльності: перспективи культурного та економічного розвитку: Зб. наук. пр. – Трускавець: НВП Поліграфічного т-му УАД, 2003. – С. 18-21.
 22. Zaniewski I., Zaniewska L. Active and healthy tourism in the Carpathian recreation region // Health strengthening: factors, mechanisms, and health strategies: Zb. pr. nauk. – Radom: WSUPiZ, 2003. – S. 398-401.

АНОТАЦІЇ

Заневська Л.Г. Застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності фахівців фізичного виховання. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання і спорту за спеціальністю 24.00.02 – фізична культура, фізичне виховання різних груп населення. – Харківська державна академія фізичної культури, Харків, 2007.

Дисертаційне дослідження присвячене розв'язанню актуальної задачі застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності фахівців фізичного виховання.

Об'єкт дослідження – рекреаційно-туристська діяльність фахівців фізичного виховання.

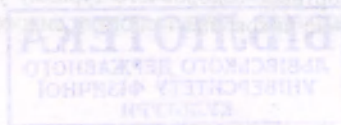
Предмет дослідження – теоретико-методичні основи використання інформаційних технологій у рекреаційно-оздоровчій діяльності і спортивно-оздоровчому туризмі.

Мета дослідження – створення науково-методичних засад застосування інформаційних технологій у рекреаційно-туристській діяльності фахівців фізичного виховання.

Методи дослідження: теоретичний аналіз науково-методичної літератури; Інтернет-пошук інформації; контент-аналіз; опитування; експертна оцінка; математична статистика.

Новизна отриманих результатів полягає у створенні науково-методичних основ застосування інформаційних комп'ютерних технологій у рекреаційно-туристській діяльності фахівців фізичного виховання.

Ключові слова: фізичне виховання, рекреаційно-оздоровча діяльність, спортивно-оздоровчий туризм, застосування інформаційних технологій.

Заневская Л.Г. Применение информационных технологий в рекреационно-туристской деятельности специалистов физического воспитания. – Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата наук по физическому воспитанию и спорту по специальности 24.00.02 – физическая культура, физическое воспитание разных групп населения. – Харьковская государственная академия физической культуры, Харьков, 2007.

Диссертационное исследование посвящено рассмотрению актуальной задачи использования информационных технологий в рекреационно-туристской деятельности специалистов физического воспитания.

Объект исследования – рекреационно-туристская деятельность специалистов физического воспитания.

Предмет исследования – теоретико-методические основы использования информационных технологий в рекреационно-оздоровительной деятельности и спортивно-оздоровительном туризме.

Цель исследования – создание научно-методических основ применения информационных технологий в рекреационно-туристской деятельности специалистов физического воспитания.

Методы исследования: теоретический анализ научно-методической литературы; Интернет-поиск информации; контент-анализ; опрос; экспертная оценка; математическая статистика.

Новизна полученных результатов состоит в создании научно-методических основ использования информационных компьютерных технологий в рекреационно-туристской деятельности специалистов физического воспитания.

Во введении обоснованы актуальность, определены цель и задачи исследования, его объект и предмет, описаны практическое значение и научная новизна работы, описан личный вклад соискателя.

В первом разделе рассмотрено состояние проблемы использования информационных технологий в рекреационно-туристской деятельности специалистов физического воспитания.

Во втором разделе описаны методы и организация исследования.

В третьем разделе представлены результаты исследования использования информационных технологий в рекреационно-туристской деятельности. Проанализировано состояние информационного и компьютерного обеспечения туристических предприятий с целью определения места будущих специалистов СОР и РОД в практической рекреационной и туристской деятельности. Проанализированы информационные ресурсы горного, водного, конного, велосипедного туризма. Проанализировано информационное обеспечение похода выходного дня. Выявлены количественные параметры настроенности студентов к использованию информационных технологий.

В четвертом разделе изложены научно-методические основы использования информационных технологий в рекреационно-туристской деятельности. Ведущими специалистами физической культуры проведена экспертная оценка структуры и содержания учебных модулей для

специализаций СОТ и РОД. Изложены основы научно-методического обеспечения разработки информационной модели туристского похода средствами офисных технологий и Интернет. Результаты исследования легли в основу авторского методического пособия для специалистов физического воспитания «Применение информационных технологий в рекреационно-туристской деятельности».

Пятый раздел посвящен обсуждению результатов исследования.

Выводы подтверждены внедрением информационной модели туристского похода в практику подготовки специалистов физического воспитания, специализаций СОТ и РОД, а также в практику рекреационно-туристской деятельности.

Ключевые слова: физическое воспитание, рекреационно-оздоровительная деятельность, спортивно-оздоровительный туризм, применение информационных технологий.

Zanevska L.G. The employment of information technologies in the recreation and tourist activity of physical education specialists. – Manuscript.

The dissertation for obtaining a scientific degree of Candidate of Sciences in the field of Physical Education and Sports on the specialty 24.00.02 – Physical Culture, Physical Education of Different Population Groups. – Kharkiv State Academy of Physical Culture, Kharkiv, 2007.

The research is dedicated to the solution of an actual problem of employment of information technologies in the recreation and tourist activity of physical education specialists.

The object of investigation is the recreation and tourist activity of physical education specialists.

The subject of investigation is theoretical and methodological aspects of employment of information technologies in the recreation and healthy activity and sport and healthy tourism.

The aim of the research is creation of a scientific and methodical basis for employment of information technologies in the recreation and tourist activity of physical education specialists.

The methods of the research are theoretical analysis of scientific and methodological literature, Internet search of information, content analysis, questioning, expert evaluation, and mathematical statistics.

The novelty of the obtained results is creation of scientific and methodical basis of information computer technologies' employment in the recreation and tourist activity of physical education specialists.

Keywords: physical education, recreation and healthy activity, sport and healthy tourism, information technologies' employment.